

VESIHUOLLON KEHIT- TÄMISSUUNNITELMA 2025–2034

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	4
1.1	Vesihuollon kehittämiseen liittyvä lainsäädäntö	4
1.2	Suunnittelutyö ja sen tavoitteet	4
1.3	Vuoden 2021 vesihuollon kehittämissuunnitelman toteutuminen	6
2	VESIHUOLLON NYKYTILA	6
2.1	Keskitetty vesihuolto Vantaalla	6
2.2	HSY	7
2.3	Vesiosuuskunnat ja muut vastaavat toimijat	8
2.3.1	Länsi-Keimolan Vesiosuuskunta	8
2.3.2	Vestran vesiosuuskunta	9
2.3.3	Sotungin vesiosuuskunta	9
2.3.4	Kesäkylä Koivikko Oy	9
2.3.5	Leppäkorven vesiosuuskunta	9
2.3.6	Pirttiranta Oy	9
2.3.7	Sofielundin vesiosuuskunta	10
2.4	Toiminta-alueella sijaitsevat vedenottamot ja jätevedenpuhdistamot	10
2.5	Vesihuolto toiminta-alueiden ulkopuolella	10
2.5.1	Lainsäädäntö ja määräykset	10
2.5.2	Tilanne Vantaalla	11
2.5.3	Toiminta-alueen ulkopuoliset vedenottamot ja jätevedenpuhdistamot	11
3	YLIKUNNALLINEN YHTEISTYÖ	11
3.1	Seudullinen vesihuollon kehittäminen	11
3.2	Verkostoyhteydet naapurikuntiin	11
3.3	HSY:n vesihuollon kehittämisen ja investointien toteutuksen suunnittelujärjestelmä	12
4	YHDYSKUNTARAKENTEEN KEHITYSNÄKYMÄT	14
4.1	Väestöennusteet	14
4.2	Maankäytön kehittyminen	16
5	VESIHUOLLON KEHITTÄMINEN TOIMINTA-ALUEILLA JA MUILLA VERKOSTOALUEILLA	16
5.1	Rakentamisohjelmat	16
5.2	Verkoston laajentuminen uusille kaava-alueille	17
5.3	Muut verkostohankkeet	17
5.4	Vesiosuuskunnat, -yhtiöt- ja yhtymät	18
5.4.1	Vantaan yleisiä linjauksia vesiosuuskunnille	18
5.4.2	HSY:n yleisiä linjauksia vesiosuuskuntien, -yhtiöiden ja -yhtymien yhteistyölle	18
6	VESIHUOLLON KEHITTÄMINEN TOIMINTA-ALUEIDEN JA MUIDEN VERKOSTOALUEIDEN ULKOPUOLELLA	19

6.1	Kehittämisaalueiden tunnistaminen, pisteytys ja priorisointi	19
6.2	Alustavien vesihuolto- ja liittymishalukkuuskyselyiden tulokset	20
6.3	Vertailukustannukset	21
6.4	Toteuttamiskelpoisuuden arviointi	21
7	TOIMENPIDEOHJELMA	22
7.1	Toimenpideohjelman hanketyypit.....	22
7.2	Asumisen ja työpaikkojen kohdealueet	22
7.3	Pitkän aikavälin rakentamisaalueet.....	23
7.4	Vesihuollon kehittämisaalueet.....	23
7.5	Vesihuollon selvitysalueet.....	24
8	VESIHUOLLON KEHITTÄMISEN VAIKUTUKSET	25
9	TIEDOTTAMINEN JA SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN.....	26
9.1	Tiedottaminen	26
9.2	Suunnitelman toteutumisen seuranta ja päivitys	26

LIITTEET

Liite 1	Vesihuollon kehittäminen 2025–2034
Liite 2	Vesihuollon kehittämisaalueiden priorisoinnin periaatteet
Liite 3	Priorisoitavat alueet

Julkaisija
Vantaan kaupunki

1 JOHDANTO

1.1 Vesihuollon kehittämiseen liittyvä lainsäädäntö

Kunnan velvollisuutena on vesihuoltolain (119/2001) 5 §:n mukaan kehittää alueellaan vesihuoltoa yhdyskuntakehitystä vastaavasti. Kunnan tulee tehdä yhteistyötä vesihuollon kehittämisessä alueensa vesihuoltolaitosten, niille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien laitosten sekä muiden kuntien kanssa. Yhteistyöhön velvoittaminen palvelee koko vesihuollon toimintaketjun huomioon ottamista vesihuollon kehittämisen suunnittelussa. Yhteistyö naapurikuntien kanssa on tarpeen esimerkiksi toimintavarmuuden parantamisen ja vedenhankinnan turvaamisen kannalta. Lisäksi kunnan tulee osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun. Vesihuoltolain muutoksen (1.9.2014) jälkeen lainsäädäntö ei ole velvoittanut kuntia laatimaan vesihuollon kehittämissuunnitelmaa.

Vesihuoltolakia (119/2001) ollaan parhaillaan uudistamassa. Lakiluonnos on ollut lausunnolla loppuvuodesta 2024 ja uusi vesihuoltolaki astunee voimaan arviolta vuoden 2026 alussa. Lakiluonnoksen mukaan vesihuoltolaitoksen määritelmä muuttuisi siten, että toiminta-alueen sijaan laitoksen määrittely perustuisi kapasiteettiin (vähintään 50 henkilöä tai 10 m³/vrk). Vesihuoltolakiuudistuksen myötä kunnille olisi tulossa velvoite laatia kuntakohtaisia vesihuoltosuunnitelmia. Lakiluonnos velvoittaisi vesihuoltolaitoksia laatimaan myös omaisuudenhallintasuunnitelmat, joiden perusteella voidaan varmistua siitä, että laitokset ovat kykeneväisiä huolehtimaan vesihuollosta ja vastaamaan toimintavarmuudesta. Lakiluonnoksessa esitetään myös vesihuoltolaitosten varautumissuunnitteluun liittyviä tarkennuksia ja lisäedellytyksiä.

Vesihuollon kehittämisen tärkeimpiä tavoitteita on arvioida alueellisesti ja ajallisesti vesihuoltolain 6 ja 7 §:n mukaista vesihuollon järjestämisvelvollisuutta ja siten ohjata kunnan toiminta-aluepäätöksiä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä asemakaava-alueisiin, taajamiin sekä esimerkiksi kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määriteltäviin erityisen herkkiin alueisiin. Vesihuollon kehittämissuunnitelman tarkoitus ei kuitenkaan ole ainoastaan olla toiminta-aluepäätöksiä ohjaava asiakirja, vaan siinä tarkastellaan myös muiden vesihuollon osa-alueiden kehittämistä.

Alueidenkäyttölaki (132/1999, aiemmin maankäyttö- ja rakennuslaki) sääntelee alueidenkäytön kehittämistä. Yhdyskuntarakenteen hajautumisen hillintä on keskeinen alueidenkäyttölain tavoite, joka osaltaan tukee vesihuoltolakiuudistuksen tavoitetta vesihuoltolaitosten toimintaedellytysten parantamisesta. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella kiinteistöjen tulee lähtökohteisesti liittyä vesihuoltoverkkoon. Toiminta-alueet rajataan lakiluonnoksen mukaan taajamiin ja asukaskeskittyymiin.

Yhdyskuntajätevesidirektiivi (2024/3019 27.11.2024) velvoittaa yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetussa neuvoston direktiivissä tarkoitettuja taajamia sisällytettäväksi vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen jätevesien viemäröinnin osalta.

1.2 Suunnittelutyö ja sen tavoitteet

Vantaan vesihuollon kehittämissuunnitelma laadittiin vuosien 2024–2025 aikana samanaikaisesti Espoon, Helsingin ja Kauniaisten kaupunkikohtaisten sekä HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelmien kanssa. Tavoitteena oli laatia koko pääkaupunkiseudun kattavat pääosin yhtenäisin periaattein laaditut suunnitelmat, jotka palvelisivat mahdollisimman hyvin

kuntien ja seudun yhdyskuntarakenteen ja vesihuollon kehittymistä seuraavan vuosikymmenen aikana.

Tässä suunnitelmassa on keskitytty yhdyskuntarakenteen kehittymisen aiheuttamien muutostarpeiden sekä nykyisten verkostojen ulkopuolella olevien vesihuollon tarpeessa olevien alueiden tunnistamiseen. Tarkoitus on luoda mahdollisimman hyvä pohja maankäytön ja vesihuollon jatkosuunnittelulle, jotta vesihuollon tarpeessa olevat alueet saadaan toiminta-alueiden piiriin ja vesihuoltolaitoksilla olisi edellytykset tehdä pitkän tähtäimen suunnittelua laadukkaiden ja toimintavarmojen vesihuoltopalveluiden tuottamiseksi toiminta-alueillaan. Lisäksi on keskitytty sellaisten kohteiden tunnistamiseen, joista ei ole riittävästi tietoa vesihuollon tarpeen arvioimiseksi. Niiden osalta on määritetty tehtävät, vastuutahot ja aikataulut, jotta seuraavalla päivityskerralla olisi riittävästi tietoa päätöksentekoa varten.

Kehittämissuunnitelma ei ole sitova oikeusvaikutteinen asiakirja vaan tavoitteellinen suunnitelma, jossa esitetään kaupungin vesihuollon kehittämisen suuntaviivat, laajuus ja periaatteet. Vesihuoltolain valvontaviranomaisina toimivat alueellinen ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen.

Vantaan kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa ei ole käsitelty vesihuollon teknisiä ratkaisuja, kapasiteettien riittävyyttä, mitoituksia tms. Ne tarkastellaan tarkemmin vesihuoltolaitosten omissa yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa. Oleellista on tämän kehittämissuunnitelman kytkeytyminen mahdollisimman hyvin muihin kaupungin ja vesihuoltolaitosten suunnittelujärjestelmiin, suunnitelmien vuorovaikutteisuus ja niiden säännöllinen päivitys.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa ei ole käsitelty hulevesien hallintaa. Vantaan kaupunki on laatinut vuonna 2009 hulevesiohjelman ja hulevesiohjelman päivityksen vuonna 2023 sekä vuonna 2014 hulevesien hallinnan toimintamallin, joissa on esitetty hulevesien hallinnan periaatteet, tavoitteet ja tärkeimmät toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi. Vantaan kaupunki ja HSY määrittävät yhdessä vuosittain HSY:n huleveden viemärintialueen.

Vantaan kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman laadinnasta on vastannut työryhmä, jossa ovat olleet mukana Vantaan kaupungin lisäksi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) ja konsultin edustajat.

Suunnittelua ohjaavaan työryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Henry Westlin, työryhmän puheenjohtaja, kaupungininsinööri
- Päivi Jäntti-Hasa, työryhmän varapuheenjohtaja, ympäristötarkastaja
- Paula Kankkunen, yleiskaavasunnittelija, yleiskaavoitus
- Eeva-Maria Niemi, yleiskaavasunnittelija, yleiskaavoitus
- Mikko Järvi, kaavoitusinsinööri, asemakaavoitus
- Marika Orava, vesihuollon suunnittelupäällikkö (vesihuollon yleissuunnittelu)
- Harri Keinänen, suunnitteluinsinööri (vesihuollon yleissuunnittelu)
- Sari Rajajärvi, terveydensuojelutarkastaja
- Janne Korhonen, johtava LVI-tarkastusinsinööri, rakennusvalvonta

HSY:n edustajina työryhmässä olivat

- Essi Huntus, erityisasiantuntija
- Mikko Stenius, aluepäällikkö

Konsulttina työssä toimi AFRY Finland Oy:

- Terhi Renko, projektipäällikkö

- Maija Ijäs-Lammi, suunnittelija
- Ritva Laitala, asiantuntija
- Hanne Fredriksson, suunnittelija (17.12.2024 asti)
- Arto Ruotsalainen, maankäytön asiantuntija.

1.3 Vuoden 2021 vesihuollon kehittämissuunnitelman toteutuminen

Vantaan vuoden 2021 vesihuollon kehittämissuunnitelman toimenpideohjelma koostui kaavoituksen mukaisista vesihuollon rakentamisalueista, joiden toteutumisen laajuutta arvioitiin asuntotuotannon kohdealueiden perusteella, sekä vesihuollon kehittämisalueista, jotka ovat haja-asutusalueiden tai kylämaisten taajamien kohteita.

Vuonna 2021 arvioitiin, että Myyrmäen, Kivistön ja Aviapoliksen alueille kohdistuu eniten asuntotuotantoa suunnitelmakauden (2021–2030) aikana. Aviapoliksen ja Kivistön alueen rakentaminen on käynnissä ja jatkuu edelleen. Myyrmäen ja Tikkurilan osalta on isolta osin kyse täydennysrakentamisesta. Suunnitelmassa esitetyt alueet ovat pääsääntöisesti edenneet mutta suhdanteen takia odotettua hieman hitaammin.

Vesihuollon kehittämisalueiksi nimettiin vuonna 2021 Kiilan, Riipilän-Reunan ja Katriinan alueet. Kiilan ja Riipilän alueiden vesihuolto on jo toteutettu. Reunan alue on ollut alun perin investiohjelmassa vuodelle 2025, mutta se saattaa viivästyä vuodelle 2026.

2 VESIHUOLLON NYKYTILA

2.1 Keskitetty vesihuolto Vantaalla

Vantaan kaupungin alueella toimii kahdeksan vesihuoltolaitosta, vesiosuuskuntaa tai vastaavaa toimijaa:

- HSY
- Länsi-Keimolan Vesiosuuskunta
- Vestran vesiosuuskunta
- Sotungin vesiosuuskunta
- Kesäkylä Koivikko Oy
- Leppäkorven vesiosuuskunta
- Pirttiranta Oy
- Sofielundin vesiosuuskunta

Toimijoista HSY:lle ja Kesäkylä Koivikko Oy:lle on hyväksytty vesihuoltolain mukainen toiminta-alue. Sotungin vesiosuuskunnalle on tarkoitus hyväksyä toiminta-alue vuonna 2025.

Vesihuoltolain muutoksen (681/2014) mukaan vesihuoltolaitoksella tarkoitetaan vesihuollon toimijaa, jolle on vahvistettu lain 8 §:n mukainen toiminta-alue. Vesihuoltolakia sovelletaan vain

vesihuoltolaitokseen, joten lain soveltamisalaan kuuluakseen toimijalla tulee olla hyväksytty toiminta-alue. Siten vesiosuuskunnat ja vastaavat kuuluvat vesihuoltolain soveltamisalaan vain, jos niille on vahvistettu toiminta-alue.

Toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, "joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi" (Vesihuoltolaki 119/2001 7 §, muutos 681/2014). Lisäksi kunnan tulee vesihuoltolain 6 §:n mukaan ryhtyä toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, laitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi, mikäli suurehkon asukasjoukon tarve tai ympäristön- tai terveydensuojelliset syyt sitä vaativat.

Vesihuoltolain 6 ja 7 § mukaisilla alueilla sijaitseville vesiosuuskunnille ja vastaaville on lain mukaan hyväksyttävä toiminta-alue. Lisäksi ohjeellisena periaatteena voidaan käyttää, että niille vesiosuuskunnille ja vastaaville, jotka kuuluvat talousvesiasetuksen (1352/2015) soveltamisalaan, määritellään toiminta-alue. Talousvesiasetuksen soveltamisalaan kuuluvat ne vettä toimittavat laitokset, jotka palvelevat vähintään 50 asukasta tai toimittavat talousvettä yli 10 m³ vuorokaudessa. Vaikka vesiosuuskunnalle tai vastaavalle ei olisi vahvistettu toiminta-alueita, sitä koskevat terveydensuojelulaki (763/1994) ja sen nojalla annetut asetukset.

Keskitetty vesihuolto Vantaalla on jo varsin kattava. Tässä suunnitelmassa esitettyjen vesihuollon kehittämisalueiden rakentamisen jälkeen Vantaalla on paikkatietoanalyysin perusteella enää alle 90 pohjavesialueella tai ranta-alueella olevaa toiminta-alueiden tai vesiosuuskuntien ulkopuolista asuinkiinteistöä. Vuonna 2004 oli tällaisten kiinteistöjen määräksi arvioitu noin 900.

2.2 HSY

Vantaan kaupungin vesihuollosta vastaa pääosin Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, jonka vedenjakelu- ja jätevesiviemäriverkostoihin on liittynyt noin 98 % kaupungin asukkaista.

Lähes kaikki Vantaan kaupungin alueella kulutettu vesi tulee Helsingissä sijaitsevilta Pitkäkosken ja Vanhankaupungin vesilaitoksilta, joiden raakavesi otetaan Päijänteestä. Veden hankkimisesta ja toimittamisesta vastaa Pääkaupunkiseudun Vesi Oy (PSV). Vesi johdetaan Päijänteen eteläpäästä Päijänne-tunnelia pitkin Silvolan altaaseen Vantaalla.

Vesi syötetään Vantaalle Myyrmäen, Kaivokselan, Ylästön, Ala-Tikkurilan ja Länsimäen paineenkorotusasemien kautta. Vettä otetaan lisäksi Tuusulan puolella sijaitsevasta Kuninkaanlähteen pohjavedenottamosta noin 1 700 m³/vrk, joka on noin 3 % Vantaan kokonaiskulutuksesta. Vettä johdetaan Kuninkaanlähteestä pääasiassa Korson, Vallinojan ja Vierumäen alueille. HSY:n toimittaman talousveden laatu on ollut hyvä.

Vantaan vedenjakeluverkosto jakautuu neljään painepiiriin (Hakunila, Korso, Myyrmäki ja Tikkurila) ja neljään pienpainepiiriin (Kivistö, lentokenttä, Varisto ja Linnainen). Kussakin painepiirissä on yksi vesitorni. Hakunilan painepiirissä on lisäksi alavesisäiliö, jossa säilytetään varavettä. Vantaan vedenjakeluverkoston välityskyky on nykytilanteessa pääasiassa riittävä. Vantaan vedenjakeluverkosto ei ole kattavasti rengasmainen, ja tästä syystä se on haavoittuvainen toimintahäiriöiden aikana. Mikään Vantaan painepiireistä ei ole varmistettu täyden kapasiteetin rinnakkaisyyteyksillä.

Vantaan kaupungin alueella on HSY:n vesijohtoverkostoa noin 840 km ja jätevesiviemäriverkostoa 790 km. Vantaan kaupungin alueella syntyvät jätevedet johdetaan puhdistettavaksi Espoossa sijaitsevalle Blominmäen ja Helsingissä sijaitsevalle Viikinmäen jätevedenpuhdistamoille. Jäteveden johtamiseen näille puhdistamoille hyödynnetään HSY:n viemäriverkostoja Espoossa ja Helsingissä sekä Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän KUVES:n viemäritunnelia.

Keskeiset HSY:n toiminnan laajuutta Vantaalla kuvaavat luvut on esitetty taulukossa 2.1.

Taulukko 2.1 HSY:n toiminnan avainluvut Vantaalla vuodelta 2024.

	Vedenjakelu	Jätevesiviemäröinti
Liittymäärä (as)	242 432	242 432
Liittymisaste (%)	97,54	97,54
Verkostoon pumpattu/puhdistamolle johdettu vesimäärä (m ³ /vrk)	54 430	64 193
Ominaisvedenkulutus / jätevesimäärä (l/as/vrk)	128	128
Laskutettu vesimäärä (m ³ /vrk)	44 099	43 560
Laskuttamaton kulutus / jätevesi (m ³ /vrk)	10 331	
Laskuttamaton kulutus / jätevesi (%)	19	
Laskutettu + laskuttamaton oma jv (m ³ /vrk)		43 560
Vuotovesi (m ³ /vrk)	7 912	20 634
Vuotovesi (%)	15	32

2.3 Vesiosuuskunnat ja muut vastaavat toimijat

Vesiosuuskuntien ja muiden vesihuoltotoimijoiden nykytilaa ja tulevaisuuden suunnitelmia käsiteltiin haastatteluilla suunnittelutyön aikana. Alla esitetyt kehittämistarpeet ja -toiveet perustuvat näihin haastatteluihin sekä kaupungin ja HSY:n näkemyksiin.

Vesihuoltolakiluonnoksen mukaan vesihuoltolaitoksen määritelmä muuttuisi lakiuudistuksen yhteydessä siten, että toiminta-alueen sijaan laitoksen määrittely perustuisi kapasiteettiin (vähintään 50 henkilöä tai 10 m³/vrk). Liittymämäärän ja vedenkulutuksen perusteella Vestran vesiosuuskunta, Sotungin vesiosuuskunta ja Kesäkylä-Koivikko Oy laskettaisiin vesihuoltolaitoksiksi.

Vesiosuuskuntien vedenjakelualueet on esitetty liitteessä 1 ja liitteessä 3.

2.3.1 Länsi-Keimolan Vesiosuuskunta

Länsi-Keimolan Vesiosuuskunta toimii Vantaan luoteisosassa lähellä Espoon rajaa. Vesihuollon järjestelmät on rakennettu vuonna 1986. Länsi-Keimolan Vesiyhtymä rekisteröitiin kaupparekisteriin kesällä 2017 Länsi-Keimolan Vesiosuuskunnaksi. Noin puolet aikaisemmista liittymästä ovat siirtyneet Vestran vesiosuuskuntaan. Nykyisin Länsi-Keimolan Vesiosuuskuntaan on liittynyt 11–12 taloutta (n. 40 henkilöä) Länsi-Keimolantiellä ja Jokimaantiellä.

Vesiosuuskunnalla ei ole liitosta HSY:n vedenjakeluverkostoon, vaan vesiosuuskunnalla on oma vedenottamo. Raakavesi on pääsääntöisesti pohjavettä. On myös mahdollista, että

siiviläputkien sijainnista ja hydrologisista olosuhteista johtuen pohjaveteen voi myös toisinaan imeytyä vettä viereisestä Lepsämänjoesta. Käsittelynä on UV-desinfiointi. Talousvedestä on ajoittain mitattu kohonneita rauta-, mangaani- ja sameusarvoja. Uuden vesisäiliön hankinta on poistanut vanhoista kaivoista aiemmin aiheutuneet ongelmat, eikä vesiosuuskunnalla ole välitöntä tarvetta tiivistää yhteistyötä HSY:n kanssa. Jätevedenkäsittely on hoidettu kiinteistökohtaisesti. Arvioitu talousveden kulutus on 8 m³/d.

2.3.2 Vestran vesiosuuskunta

Vestran vesiosuuskunta toimii Keimolan alueella ja se on perustettu vuonna 2017. Vesihuollon runkoverkosto on valmis ja liittymät lähes valmiit. Vesiosuuskunnalla on sekä vesijohto- että viemäriverkostot, joihin on liittynyt 104 taloutta, joista yhdellä on vain jätevesi- ja kolmella vain talousvesiliittymä (yhteensä noin 280 vedenkäyttäjää). Arvioitu vedenkulutus on noin 30 m³/d.

HSY toimittaa talousveden ja jätevedet johdetaan HSY:n viemäriverkostoon. Vestran vesiosuuskunta on ilmaissut toiveensa, että pitkällä tähtäimellä HSY ottaisi vesihuoltoverkostot hoitaakseen.

2.3.3 Sotungin vesiosuuskunta

Sotungin vesiosuuskunta toimii Itä-Vantaalla lähellä Sipoon rajaa. Vesiosuuskunta on perustettu vuonna 2018 ja sen vesihuoltoverkostot (vesijohto ja viemäri) ovat lähes valmiit. Molempiin verkostoihin on liittynyt 74 taloutta (noin 190 vedenkäyttäjää) ja arvioitu talousveden kulutus on noin 17 m³/d. HSY toimittaa talousveden ja jätevedet johdetaan HSY:n viemäriverkostoon.

2.3.4 Kesäkylä Koivikko Oy

Kesäkylä Koivikko Oy:n vesiosuuskunta sijaitsee Vantaan luoteisosassa. Vesiosuuskunnan toiminta-alue on hyväksytty vuonna 2010, joten se on vesihuoltolain mukainen vesihuoltolaitos. Liittymissopimuksia on tehty 118, joista liittymiä toteutettu noin 75. Kesäkylä Koivikko Oy:n alueella on noin 90 asuntoa ympärivuotisessa käytössä (arviolta 240 henkilöä) ja noin 20 lomaa-asuntoa. Vedenkulutus on noin 12–13 m³/d. HSY toimittaa talousveden ja jätevedet johdetaan HSY:n viemäriverkostoon.

2.3.5 Leppäkorven vesiosuuskunta

Leppäkorven vesiosuuskunta sijaitsee Vantaan koillisosassa Leppäkorven kaupunginosassa. Vesiosuuskunta on perustettu ja rekisteröity kaupparekisteriin vuonna 2013. Vesiosuuskuntaan on liittynyt 9 kiinteistöä, joista yksi on pienkerrostalo. Liittyneet kiinteistöt ovat ympärivuotisesti asuttuja ja alueella asuu noin 45 asukasta. Arvioitu vedenkulutus on noin 9 m³/d.

HSY toimittaa talousveden ja jätevedet johdetaan HSY:n viemäriverkostoon. Kiinteistöt ovat suoraan HSY:n asiakkaita.

2.3.6 Pirttiranta Oy

Kiinteistöyhtiö Pirttiranta Oy sijaitsee Vantaan luoteisosassa. Alueen sisäinen vesihuoltoverkosto on rakennettu ja alueen palstat ovat liittyneet Pirttiranta Oy:n vesihuoltoverkostoon. HSY toimittaa talousveden ja jätevedet johdetaan HSY:n viemäriverkostoon. Pirttiranta Oy ei ole terveydensuojelulain mukainen valvontakohte.

Kiinteistöyhtiöllä on 56 osakasta. Alue on merkitty yleiskaavassa loma-asuntoalueeksi, joka on varattu yksiasuntoisille loma-asunnoille ja ryhmäpuutarhoille. Noin 30 asuntoa on ympärivuotisessa käytössä (arviolta vajaat 50 asukasta) ja loput ovat loma-asuntoja. Vedenkulutus on arviolta noin 5 m³/d.

2.3.7 Sofielundin vesiosuuskunta

Sofielundin vesiosuuskunta sijaitsee Ylästön kaupunginosassa ja siihen on liittynyt 14 taloutta. Vesiosuuskunnan verkostot on rakennettu vuosina 2016–2017 asemakaavoituksen jälkeen. HSY toimittaa talousveden ja jätevedet johdetaan HSY:n viemäriverkostoon. Sofielundin vesiosuuskunta toivoo, että HSY hoitaisi alueen vesihuollon. Sofielundin vesiosuuskunta ja HSY ovat neuvotelleet vesihuoltovastuiden siirrosta viimeksi keväällä 2024.

2.4 Toiminta-alueella sijaitsevat vedenottamot ja jätevedenpuhdistamot

HSY:n toiminta-alueella Vantaalla on muutama teollisuuslaitos, jotka käyttävät omia vedenottojaan. Niistä suurin on Fazer Makeiset Oy, jolla on käytössä kaksi pohjavedenottoa. Fazer Makeiset Oy on liittynyt HSY:n vesi- ja viemäriverkostoon ja ottaa talousvettä HSY:n verkostosta häiriötilanteissa ja prosessin lisävedeksi. Vedenottamosta pumpatun veden määrä oli vuonna 2023 noin 760 m³/d.

Toiseksi suurin yksityinen vedenottamo on Valio Oy Vantaan tehtaalla (keskimääräinen vedenotto 2023 tiedon mukaan n. 143 m³/d). Valio Oy:llä on liittymä HSY:n vesi- ja viemäriverkostoon. Pohjavettä käytetään talous- ja prosessivetenä.

Semaster Oy:n (SE-Mäkinen Oy) on liittynyt vuonna 2025 HSY:n verkostoon, ja sillä ei ole enää käytössään erillistä jätevedenpuhdistamoa.

Toiminta-alueella on myös muita vedenottoja, mutta ne eivät ole aktiivisessa käytössä.

2.5 Vesihuolto toiminta-alueiden ulkopuolella

2.5.1 Lainsäädäntö ja määräykset

Vesihuoltolaitoksella ei vesihuoltolain mukaan ole velvoitteita toiminta-alueensa ulkopuolisten alueiden vesihuollosta huolehtimiseen ja palveluiden toimittamiseen. Kiinteistön vesihuolto järjestetään toiminta-alueiden ulkopuolella kiinteistökohtaisesti. Vesihuollon toteuttamisesta vastaa kiinteistön omistaja tai haltija. Vesihuoltolaitos voi tarjota vesihuollon palveluita myös toiminta-alueen ulkopuolella.

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden ulkopuolisilla alueilla talousjätevesien käsittelystä on säädetty ympäristönsuojelulaissa (527/2014), valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (VNA 157/2017, hajajätevesiasetus) ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten (voimaantulo 1.3.2013) luvussa 4. Ympäristönsuojelulain mukaan pohjavesialueella ja ranta-alueella olevat jätevesijärjestelmät piti uudistaa lokakuun 2019 loppuun mennessä.

2.5.2 Tilanne Vantaalla

Keskitetyn vesi- ja viemäriverkoston ulkopuolella asuu arviolta 1600 ihmistä. Pääosin toiminta-alueiden ulkopuoliset alueet ovat taajama- ja haja-asutusalueita, joissa ei ole vahvistettua asemakaavaa. Vantaan haja-asutusalueiden vedenhankinta ja jätevedenkäsittely perustuvat pääosin kiinteistökohtaisiin käsittelyratkaisuihin.

Haja-asutusalueilla tehdyissä selvityksissä on tullut esille joitakin ongelmia kaivojen vedenlaadussa ja riittävydessä. Muun muassa Katriinan alueella syksyn 2020 liittymishalukkuuskyselyssä ilmoitettiin laatuongelmista joissakin porakaivoissa ja rengaskaivoissa (6 kiinteistöä) sekä Luhtaanmäentien ja Kuhajoentien alueella ongelmia veden laadussa, riittävydessä tai molemmissa (6 kiinteistöä). Tarkempia tietoja alueista, joilla on todettu ongelmia kiinteistökoh- taisen vesihuollon järjestämisessä, on esitetty luvussa 6.

Vesihuollon toiminta-alueen ulkopuolella on Vantaalla mm. joitakin kymmeniä hevostalleja sekä maidontuotantotila. Eläintilojen osalta ei ole tiedossa erityisiä vedenhankintaa tai jäteve- siä koskevia ongelmia.

2.5.3 Toiminta-alueen ulkopuoliset vedenottamot ja jätevedenpuh- distamot

Toiminta-alueen ulkopuolella Västersundomin koululla Länsisalmessa (noin 100 veden kulut- taja) on oma vedenottamo ja -käsittelylaitos. Raakavesi sisältää radonia ja fluoria, joita pois- tetaan vedenkäsittelyllä. Lisäksi koululla on oma jätevedenpuhdistamo.

Keimola Golf Club Oy:llä ei ole enää käytössä omaa jätevedenpuhdistamo, vaan se on liittyy- nyt Vestran vesiosuuskunnan verkostoihin.

3 YLIKUNNALLINEN YHTEISTYÖ

3.1 Seudullinen vesihuollon kehittäminen

Vantaan vesihuollon kehittämissuunnitelma laadittiin samanaikaisesti HSY:n muiden jäsen- kuntien (Espoo, Helsinki ja Kauniainen) kehittämissuunnitelmien kanssa. Samalla laadittiin kaupunkien ja HSY:n yhteistyönä HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma, joka var- mistaa jäsenkuntien tasapuolisen kohtelun ja kattaa vesihuoltopalvelut jokaisen HSY:n jäsen- kunnan alueella.

Vesihuollon kehittämissuunnitelman kytkeytyminen HSY:n perussopimuksen mukaiseen in- vestointien ohjelmoinnin suunnittelujärjestelmään on kuvattu kappaleessa 3.3.

3.2 Verkostoyhteydet naapurikuntiin

Vantaalla käytettävä talousvesi johdetaan pääasiassa Helsingistä Pitkäkosken ja Vanhankau- pungin vesilaitoksilta, joissa käsitellään Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n hankkimaa ja toimitta- maa raakavettä Päijänteestä. Pääkaupunkiseudun Vesi Oy toimittaa raakavettä myös muiden sen osakkaana olevien kuntien ja vesihuoltolaitosten käyttöön. Sen osakkaana ovat Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen), Hyvinkää,

Kirkkonummi ja Keski-Uudenmaan Vesi, johon kuuluvat Järvenpää, Kerava, Tuusula ja Sipoo. Ajoittain vettä käyttää myös Porvoo.

Vantaalle johdetaan talousvettä myös HSY:n Kuninkaanlähteen vedenottamolta, joka sijaitsee Tuusulan kunnan alueella. HSY on varautunut sopimuksin ja johtoyhteyksin erityistilanteiden vesihuollon järjestämiseen Vantaalla yhdessä Espoon, Helsingin ja Keravan kaupunkien, Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen sekä Keski-Uudenmaan Veden kanssa.

Vantaan itäosan jätevedet käsitellään Helsingissä sijaitsevalla Viikinmäen jätevedenpuhdistamolla. Jätevedet johdetaan Viikinmäen puhdistamolle Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) viemäritunnelissa ja Suutarilan pumppaamon kautta verkostoa pitkin. Viemäritunneliin johdetaan jätevesiä myös Järvenpäästä, Mäntsälästä, Pornaisista, Sipooosta, Tuusulasta, Keravalta ja Helsingistä. Viemäritunnelin häiriötilanteita varten on olemassa maanpäällinen runkoviemäriyhteys Vantaan kautta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Vantaan länsiosan jätevedet johdetaan Espoon viemäriverkostoon ja edelleen käsiteltäväksi Blominmäen jätevedenpuhdistamolle.

Linnaisten kaupunginosan vesihuolto on järjestetty Espoon verkostoista. Syväojan alueen vesihuolto on puolestaan järjestetty Nurmijärven Veden verkostojen kautta. Kunnan rajalla sijaitsevien kiinteistöjen vesihuollon järjestämiseksi on aiemmin tehty sopimuksia Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien välillä, mutta nykyisin kaikki verkostot ovat HSY:n. Sipoon Myyraksen ja Peltotien alueen vesihuolto on järjestetty Vantaalta, kuten myös Tuusulan Kelatien ja Vähä-Muorin alueiden vesihuolto sekä Maantiekylän ja Myllykylän viemäröinti.

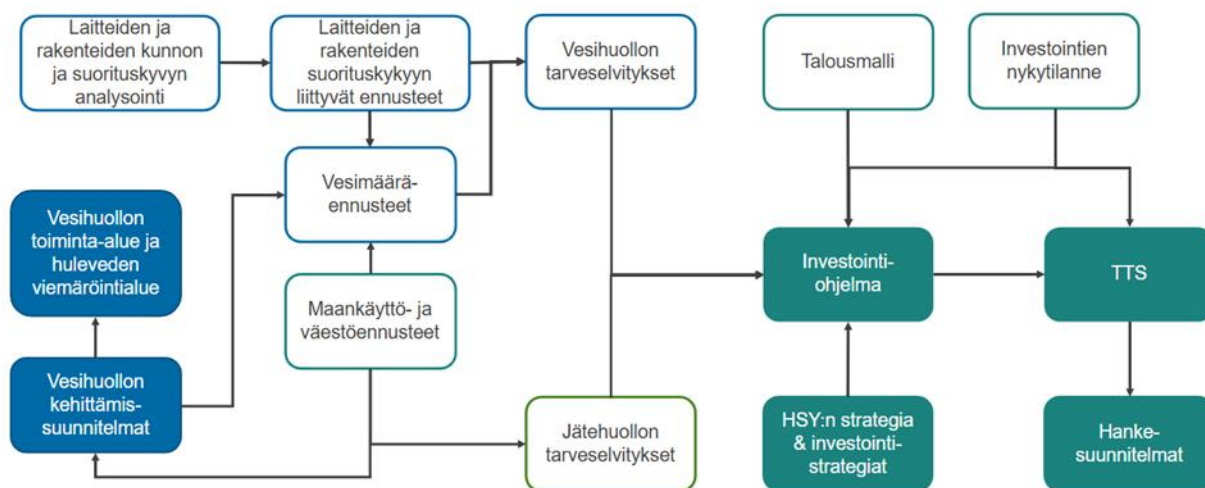
3.3 HSY:n vesihuollon kehittämisen ja investointien toteutuksen suunnittelujärjestelmä

Vesihuollon investointien suunnittelujärjestelmä on kuvattu HSY:n perustamissopimuksessa ja se perustuu kuvan 2.1 mukaisesti vesihuollon kehittämissuunnitelmien, vesihuollon investointistrategian ja vesihuollon investointiohjelman väliseen vuorovaikutukseen.

HSY:n investointien suunnittelujärjestelmä

Tumma pohja: HSY:n hallituksen/yhtymäkokouksen/viranhaltijan hyväksymä virallinen asiakirja

Vaalea pohja: HSY:n sisäinen selvitys/aineisto

Kuva 3.1 HSY:n vesihuollon investointien suunnittelujärjestelmä

Vesihuollon jäsenkuntakohtaisessa kehittämissuunnitelmassa tarkastellaan jäsenkunnan alueen kehittymistä ja siihen perustuvia vesihuollon laajennus- ja kehittämistarpeita. Lisäksi vesihuollon kehittämissuunnitelmat ohjaavat vesihuollon toteuttamista harvaan asutuilla alueilla, perustuen vesihuoltolain mukaisesti laajan ihmisjoukon veden tarpeeseen sekä ympäristö- ja terveysriskien hallintaan. Vesihuollon kehittämissuunnitelmien tarkastelujakso on kymmenen (10) vuotta ja päivitysväli neljä (4) vuotta.

HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma laaditaan samanaikaisesti vesihuollon jäsenkuntakohtaisten kehittämissuunnitelmien kanssa. HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma varmistaa jäsenkuntien tasapuolisen ja oikeudenmukaisen kohtelun vesihuoltoyhteistyössä. Vesihuollon kehittämissuunnitelman tarkastelujakso on kymmenen (10) vuotta ja päivitysväli neljä (4) vuotta.

Vesihuollon toiminta-alueen tulee vesihuoltolain mukaan kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Huleveden viemärintialue kattaa alueet, joilla HSY huolehtii huleveden viemäroinnin palveluista. Vesihuollon toiminta-alueet ja huleveden viemärintialueet päivitetään säännöllisin väliajoin.

Ennusteet vedenkulutuksesta ja jätevesimäärästä laaditaan alueittain asiantuntijatyönä. Ne perustuvat jäsenkuntien maankäytön kehittymisenennusteisiin ja HSY:n ennusteisiin verkostojen kunnon, ominaisvedenkulutuksen sekä sateisuuden kehittymisestä.

Investointien tarveselvitykset ovat HSY:n asiantuntija-analyysejä vesihuollon investointihanketarpeista. Tarveselvitysten tarkastelujakso on vähintään kymmenen (10) vuotta ja päivitysväli vähintään kaksi (2) vuotta.

Talousmalli on työkalu kulujen, investointien ja vesihuollon maksujen välisen vuorovaikutuksen tarkasteluun. Talousmallilla sovitetaan vesihuoltolaitoksen taloudelliset edellytykset investointitarpeisiin. Talousmalli huomioi vesihuoltolaitoksen taloudellisen tilan sekä tulo- ja menovirrat. HSY:llä talousmallin tarkastelujakso on 10 vuotta ja malli päivitetään investointiohjelman valmistelun yhteydessä eli yleensä kahden vuoden välein.

Vesihuollon investointistrategiassa määritellään vesihuoltoinvestointien painopistealueet. Painopistealueita toteutetaan, kun investointitarpeista tehdään valintoja investointiohjelmiaan. Investointistrategian päivitysväli on neljä vuotta.

Investointien nykytilanne otetaan huomioon sekä investointiohjelman että toiminta- ja taloussuunnittelun valmistelussa. Nykytilanteen perusteella arvioidaan esimerkiksi jo sidotut investointikustannukset seuraaville vuosille.

Investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma, jonka pohjana on HSY:n asiantuntijoiden toteuttama investointitarpeiden kartoitus. HSY:n strategia ja vesihuollon investointistrategia ohjaavat investointiohjelman muodostamista. Uusin investointiohjelma, joka on valmistunut vuonna 2024, kattaa ensimmäistä kertaa 20 vuoden aikajänteen eli vuodet 2025–2044.

Investointiohjelmassa tunnistetut vesihuoltoon kohdistuvat investoinnit on jaettu kaupunkilähtöisiin ja vesihuoltolähtöisiin investointeihin. Kaupunkilähtöisissä investoinneissa on

huomioitu kaavoituksen mukainen laajentuminen, laajentuminen haja-asutusalueille sekä johtosiirrot. Investointiohjelmaan tarkennetaan vuosittain **toiminta- ja taloussuunnitelman (TTS)** yhteydessä ja lopullinen yksittäisen hankkeen toteuttamispäätös tehdään hankesuunnitelman kautta. TTS-suunnitelma on talousarvioon liittyvä lyhyen aikavälin (kolme vuotta) investointisuunnitelma.

Kriisi- ja poikkeustilanteisiin HSY on laatinut vesihuoltolain (681/2014) 15 a §:ssä tarkoitetun suunnitelman vesihuollon häiriötilanteisiin varautumisesta. Vesihuoltolaitoksen varautumisen tavoitteena on tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa tilanteissa ja varautumissuunnitelmassa keskitytään normaaliolojen häiriötilanteiden hallintaan ja ennaltaehkäisyyn. HSY pitää ajan tasalla laatimansa suunnitelman ja ryhtyy suunnitelman perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin.

Häiriötilanteisiin varautumisessa ja varautumissuunnitelman laadinnassa on hyödynnetty WSP- ja SSP-riskienhallintatyökaluja (Water Safety Plan ja Sanitation Safety Plan). Lisäksi varautumissuunnitelmassa kuvataan varautumisen nykytila ja varautumisen kehittämisen toimenpiteet tulevana vuosina.

Kriisi- ja poikkeustilanteiden vedenhankinta- ja valmiussuunnitelmat sekä sammutusvesisuunnitelmat laaditaan erikseen. Kriisi- ja poikkeustilanteiden vedenhankinta on kuvattu HSY:n valmiussuunnitelmassa. Alueen pelastuslaitokset laativat sammutusvesisuunnitelmat yhteistyössä HSY:n ja kaupunkien kanssa.

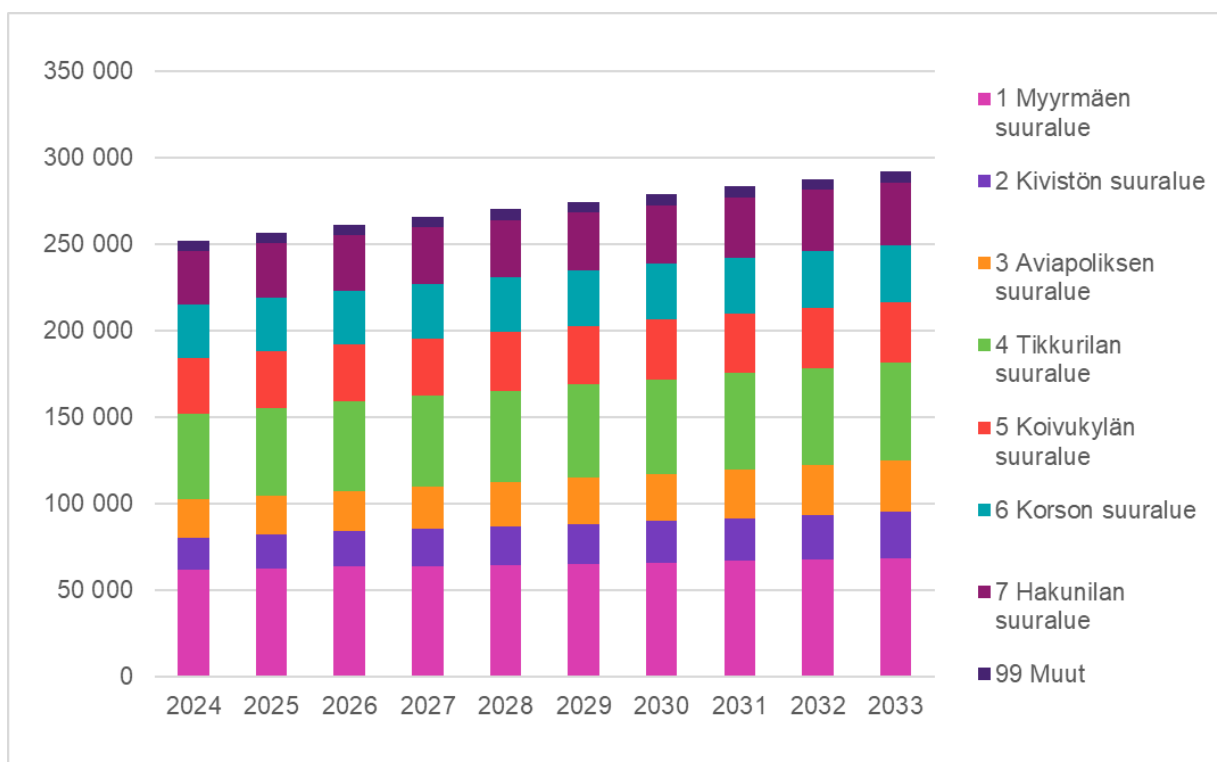
4 YHDYSKUNTARAKENTEEN KEHITYSNÄKYMÄT

4.1 Väestöennusteet

Vantaan väkiluku oli 250 073 asukasta 31.8.2024. Väkiluvun arvioidaan kohoavan lähes 275 000 asukkaaseen vuonna 2029 ja lähes 292 000 asukkaaseen vuonna 2033 (taulukko 4.1, kuva 4.1). Vantaan väestöennuste perustuu menneiden vuosien väestömuutostekijöiden pohjalta tehtyihin oletuksiin sekä kaupungin asuntorakentamisennusteeseen. Keskimäärin arvioitu vuotuinen asukasmäärän lisäys on noin 4 000 henkilöä.

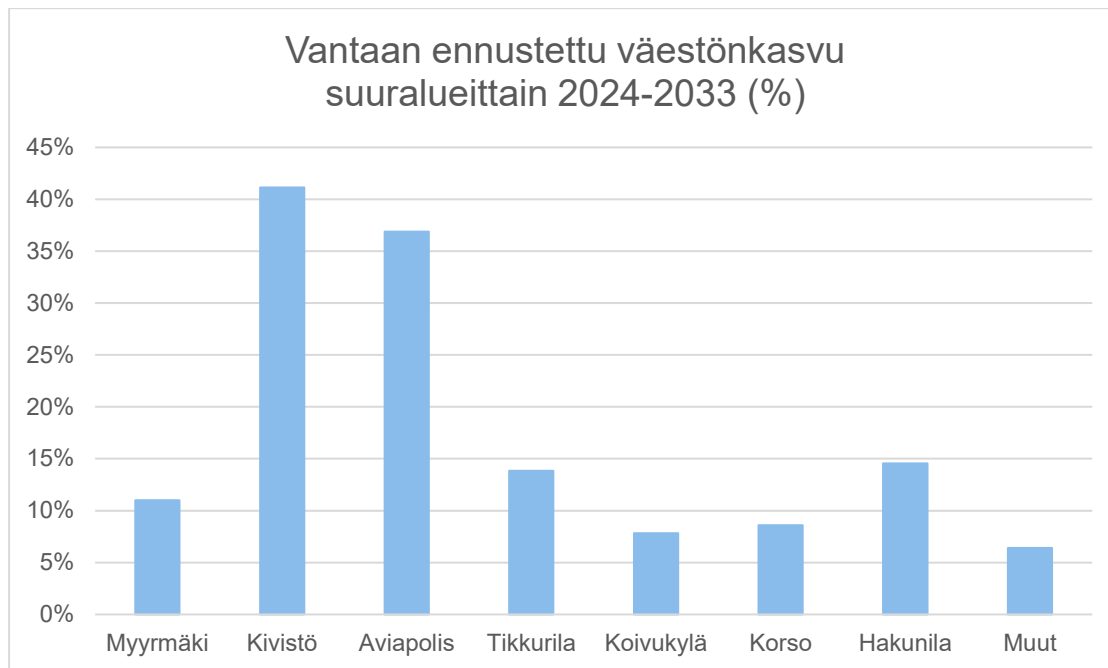
Taulukko 4.1 Vantaan väestöennuste 2024-2033 (vuoden lopun tilanne)

Suuralue	Väestö 2024	Väestö 2033	Muutos	Muutos %
Myyrmäki	61 751	68 544	6 794	11
Kivistö	18 920	26 704	7 784	41
Aviapolis	21 764	29 794	8 029	37
Tikkurila	49 910	56 825	6 916	14
Koivukylä	32 103	34 616	2 513	8
Korso	30 486	33 108	2 621	9
Hakunila	31 491	36 077	4 586	15
Muut (alue tuntematon, laitospöestö tms.)	5 920	6 299	380	6
Yhteensä	252 344	291 966	39 622	16

Kuva 4.1 Väestöennuste suuralueittain (Vantaan väestöennuste 2023)

Absoluuttinen väkiluvun kasvu on ennusteen mukaan suurinta Aviapoliksen, Kivistön ja Myyrmäen alueilla. Suhteellisesti tarkasteltuna ennustettu väestön määrän kasvu on suurinta Kivistössä ja Aviapoliksen suuralueella. Suhteellisesti pienin väkiluvun kasvu on Koivukylän ja Korson suuralueilla (Kuva 4.1).

Kuva 4.2 Ennustettu väestönkasvu (%) Vantaalla suuralueittain vuosina 2024-2033.

4.2 Maankäytön kehittyminen

Vantaan uusi yleiskaava on hyväksytty 25.1.2021 ja kaava tuli voimaan 11.1.2023. Yleiskaava ohjaa kasvua olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen, ja erityisesti Tikkurilaa, Myyrmäkeä ja Aviapoliksen aluetta laajennetaan ja tiivistetään. Vahvin kasvukäytävä on Vantaan ratikan varsi Itä-Vantaalta Tikkurilan kautta Aviapolikseen, mutta joukkoliikennekaupunki täydentyy myös muilla yhteyksillä ja solmukohdilla, keskeisessä roolissa kehäradan ja pääradan asemanseudut.

Vesihuollon kaavoituksen mukaisista laajenemisalueista 2025–2027, 2028–2033 ja pitkän aikavälin alueista on laadittu vesihuollon kehittämissuunnitelmakartta (liite 1), joka perustuu Vantaan kaupungilta saatuihin lähtötietoihin ja työpalaverissa käsiteltyihin aineistoihin. Merkittävä osa asemakaavakohteista sijoittuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Tulevien vuosien kaavoituksen mukaisia vesihuollon laajenemisalueita on mm. Kivistön, Piispankylän, Viinikkalan, Ylästön ja Hiekkaharjun alueilla.

5 VESIHUOLLON KEHITTÄMINEN TOIMINTA-ALUEILLA JA MUILLA VERKOSTOALUEILLA

5.1 Rakentamisohjelmat

HSY:n ja jäsenkuntien kesken laaditun KT-sopimuksen, ”Puitesopimus kuntatekniikan yhteistyöstä HSY:n ja sen jäsenkuntien kesken”, mukaan HSY on velvollinen kustannuksellaan suunnittelemaan ja rakentamaan vesihuoltoverkostoa kunkin jäsenkunnan asemakaava-alueelle jäsenkunnan päättämässä aikataulussa ja laajuudessa. Asemakaava-alueiden ulkopuolella vesihuoltoverkostojen rakentamisen aikataulun ja laajuuden keskipitkän aikavälin aiesuunnitelmana toimiva kuntakohtainen vesihuollon kehittämissuunnitelma luo puitteita

vesihuollon kehittämiseksi. Maankäyttötoimintojen kehittyminen tai olemassa olevat terveys- ja ympäristöriskit voivat johtaa kunnan järjestämisvelvollisuuden selvittämiseen. Tilanteen niin vaatiessa hyvän vesihuollon palvelun järjestämiseksi on olemassa useita ratkaisuja, joista yksi voi olla vesihuoltolaitoksen verkostojen laajentaminen.

Vantaan kaupunki laatii vuosittaisen kunnallistekniikan rakentamishjelman mm. katu-, vesi- huolto- ja ympäristörakentamiskohteista. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina HSY:n kanssa. Kaupunki suunnitteluttaa ja rakennuttaa vesihuoltoverkostojen lisäksi mm. pumppaamoita. Rakentamishjelma laaditaan vuosittain neljäksi vuodeksi eteenpäin.

Kaupunki laatii vuosittain taloussuunnitelman neljäksi vuodeksi sekä kunnallistekniikan investointiohjelman kymmenvuotiskaudeksi. Investointiohjelmasta ilmenee suunniteltujen investointien taso, toteutettavat kohteet ratkaistaan vuosittaisissa rakentamishjelmissä.

HSY rakentaa uutta vesihuollon runkoverkostoa ja saneeraa olemassa olevaa verkostoa oman investointiohjelmansa mukaisesti. Runkoverkostojen rakentaminen ja saneeraukset pyritään sovittamaan yhteen kaupungin kuntatekniikan keskuksen ja HSY:n kesken, jotta saataisiin kustannussäästöä ja toimenpiteistä aiheutuva häiriö olisi mahdollisimman vähäinen.

5.2 Verkoston laajentuminen uusille kaava-alueille

Vantaalla tulevan kymmenen vuoden aikana huomattava osa asuntorakentamisesta kohdentuu vanhojen asuinalueiden täydentämiseen yhdyskuntarakennetta tiivistämällä. Uusien asemakaava-alueiden toteuttamisen edellyttämä kunnallistekniikka pyritään suunnittelemaan ja rakentamaan asemakaavatyön yhteydessä sovittavassa aikataulussa.

5.3 Muut verkostohankkeet

Seuraavassa on esitetty HSY:n investointiohjelmassa olevat merkittävimmät hankkeet, joilla vastataan yhdyskuntarakenteen kehitykseen ja parannetaan Vantaan vesihuollon toimintavarmuutta ja jotka siten ovat oleellinen osa Vantaan vesihuollon kehittämistä.

Vedenjakelu

HSY:n vesihuollon investointiohjelman kaudelle 2025–2034 tavoitteena on parantaa ja ylläpitää vedenjakelun toimintavarmuutta. Tähän tavoitteeseen pyritään Vantaalla seuraavilla investoinneilla:

- Uusi linja Kaivokselan paineenkorotusasemalta Myyrmäen vesitornille
- Uusi yhteys Myyrmäen painepiiristä Kivistöön
- Myyrmäen vesitornin läntisen syöttöyhteyden vahvistaminen
- Uuden vesijohdon rakentaminen Kivistöön
- Uusi yhteys Tikkurilan painepiiristä Korsoon
- Uusi linja Länsimäen säätöpaineenkorotusaseman molemmin puolin

- Uusi yhteys Ilolan ja Leinelän välille

Kun pääkaupunkiseutu kasvaa, tarvitaan uusilla alueilla lisää vesihuoltoverkostoa ja lisää kapasiteettia muualla verkostossa. Lisää verkostokapasiteettia tarvitaan erityisesti Tikkurilan paineputkissa ja Länsi-Vantaalla.

Jätevesiviemärinti

Vantaan viemärintijärjestelmän osalta investointikaudella 2025–2034 on tavoitteena vastata kasvavan ja tiivistyvän kaupungin tarpeisiin lisäämällä viemärintijärjestelmän toimintavarmuutta ja täten vähentää jätevesien ylivuodoista ja viemäritulvista aiheutuvia ympäristö-, omaisuus- ja hygieniahaittoja.

Vantaalla tehdään investointikaudella 2025–2034 riittävän toimintavarmuuden ja kapasiteetin varmistamiseksi mm. seuraaviin alueisiin liittyviä jätevesiviemärintin investointeja:

- Kivistön alueen maankäytön kehittymisen tarpeisiin kasvatetaan Kivistöstä lähtevän runkoviemärintin ja reitin pumppaamoiden kapasiteettia
- Ylästön ja Aviapoliksen maankäytön kehittymisen tarpeisiin tehdään muutoksia myös viemärinteissä ja pumppaamoilla
- Katriinan pumppaamon kapasiteetin kasvattaminen

5.4 Vesiosuuskunnat, -yhtiöt- ja yhtymät

5.4.1 Vantaan yleisiä linjauksia vesiosuuskunnille

Vantaan kaupunki suhtautuu myönteisesti uusien vesiosuuskuntien perustamiseen alueille, joissa on tarve keskitetylle vesihuollolle. Vantaan kaupunki tarjoaa perustettaville vesiosuuskunnille periaateratkaisuihin liittyvää neuvontaa sekä suunnittelu- ja asiantuntija-apua, mutta hankkeiden varsinainen suunnittelu ja mahdollinen toteutus ovat lähtökohtaisesti vesiosuuskuntien ja kiinteistöjen vastuulla.

5.4.2 HSY:n yleisiä linjauksia vesiosuuskuntien, -yhtiöiden ja -yhtymien yhteistyölle

HSY:n hallitus on hyväksynyt vuonna 2016 (26.8.2016 § 95) vesiosuuskuntia koskevan toimenpideohjelman, jota noudatetaan edelleen.

Vantaan alueen vesiosuuskunnista, -yhtiöistä ja -yhtymistä Vestran vesiosuuskunta, Pirttiranta Oy, Kesäkylä Koivikko Oy, Leppäkorven vesiosuuskunta, Sotungin vesiosuuskunta sekä Sofielundin vesiosuuskunta ovat HSY:n asiakkaita. Länsi-Keimolan vesiosuuskunta toimii itsenäisenä.

Yhteistyön tiivistämisen suhteen HSY noudattaa seuraavia yleisiä linjauksia:

1. HSY on valmis neuvottelemaan lisääntyvästä ja tiivistyvistä yhteistyöstä HSY:n jäsenkuntien alueella toimivien vesiosuuskuntien, -yhtiöiden ja -yhtymien kanssa.
2. HSY on valmis tarjoamaan HSY:n hinnastojen mukaista palvelua hinnaston mukaisin ehdoin HSY:n jäsenkuntien alueella toimiville vesiosuuskunnille, -yhtiöille ja -yhtymille.

3. HSY on valmis laajentamaan mahdollisuuksien mukaan HSY:n ja sen yhteistyökumppaneiden välisiä sopimuksia niin, että HSY:n jäsenkuntien alueella toimivat vesiosuuskunnat, -yhtiöt ja -yhtymät voivat niin halutessaan käyttää näiden toimittajien tuotteita ja palveluja em. sopimusten puitteissa haluamallaan tavalla.
4. Mahdollinen tiiviimpi yhteistyö HSY:n ja sen jäsenkuntien alueella toimivien vesiosuuskuntien, -yhtiöiden ja -yhtymien kesken sovitaan aina tapauskohtaisesti toimenpideohjelman periaatteita noudattaen.
5. Mahdollinen vesiosuuskunnan, -yhtiön tai -yhtymän liittyminen osaksi HSY:tä etenee aina toimenpideohjelman periaatteita ja vaiheita noudattaen.

6 VESIHUOLLON KEHITTÄMINEN TOIMINTA-ALUEIDEN JA MUIDEN VERKOSTOALUEIDEN ULKOPUOLELLA

6.1 Kehittämisalueiden tunnistaminen, pisteytys ja priorisointi

Keskitettyjen vesihuoltoverkostojen laajentamistarpeiden selvittämiseksi nykyisten toiminta-alueiden ja muiden verkostoalueiden ulkopuolelta pyrittiin tunnistamaan kohteet, joilla on vesihuoltolain 6 ja 7 §:n tarkoittama vesihuollon tarve. Vesihuollon tarve voi perustua suurehkon asukasjoukon tarpeeseen tai terveyden- tai ympäristönsuojelullisiin syihin.

Alueet tunnistettiin ja niiden vesihuollon tarpeen suuruus arvioitiin olemassa olevien tietojen perusteella paikkatietanalyysiä käyttäen. Alueiden tunnistamisessa käytettiin esimerkiksi MAL-aineistoa sekä kaupungin tietoja alueista, joilla on jo todettu tai arvioidaan olevan ongelmia vedenhankinnassa tai jätevesistä aiheutuvia ympäristöhaittoja. Alueet, joilla asukas- ja rakennustiheyden tai kaupungin tietojen perusteella voi olla tarve keskitetylle vesihuollolle, on esitetty liitteessä 3.

Liitteessä 3 esitettyjen alueiden vesihuollon tarve priorisoitiin pisteyttämällä alueet asukasjoukon tai käyttäjämäärän sekä terveyden- ja ympäristönsuojelullisten syiden perusteella. Pisteytyksen tuloksia painottamalla laskettiin kullekin alueelle priorisointiarvo. Pisteytyksessä käytettiin rakennus- ja väestötietoja, pohjavesi- ja luonnonsuojelualueiden sijaintitietoja sekä kaupunkien tietoja suurista vedenkuluttajista ja kiinteistökohtaiseen talousveden hankintaan liittyvistä ongelmista. Alueiden tunnistamisen periaatteet ja niiden vesihuollon tarpeen laskentaperusteet on esitetty tarkemmin liitteessä 2.

Taulukossa 6.1. on esitetty pisteytyksen perusteella yli 0,4 priorisointiarvon saaneet kohteet sekä niiden ominaisuudet sekä ympäristön- ja terveydensuojelullisten syiden pisteytys (0...1). Maksimi priorisointiarvolle on 1.

On syytä huomata, että priorisointiarvo 0,4 on jo varsin matala, esimerkiksi Espoon toteutusohjelmassa on edelleen kohteita, joissa arvo on 0,8 ja 0,55. Lisäksi Luhtaanmäen aluerajaus ei itsessään ole yksi asukastihentymä, vaan muodostuu useammista, jotka olisivat mahdollisesti saman verkostolinjan varrella. Yksittäisten asukasryhmittymien priorisointiarvot Luhtaanmäen alueella jäävät välille 0,01...0,20.

Taulukko 6.1 Korkeimman priorisointiarvon saaneet alueet.

Alue	Arvioitu vedenkulutus [m³/d]	Vakituksia asukkaita	Ympäristön-suojelulliset syyt (pisteytys)	Terveysten-suojelulliset syyt (pisteytys)	Priorisointiarvo
Katriina	12	77	- (0)	Kaivoveden laadussa havaittu ongelmia (1)	0,43
Luhtaanmäki (3 asukastihentymää)	11 (19*)	72 (127*)	- (0)	Kaivoveden laadussa havaittu ongelmia (1)	0,42

* Arvioidussa vedenkulutuksessa ja vakituisten asukkaiden määrässä mukana myös Kuhajoen alueet (kokonaismäärä esitetty suluissa)

Muut haja-asutuskohteet jäivät pisteytyksessä kauemmas (<0,26 pistettä).

6.2 Alustavien vesihuolto- ja liittymishalukkuuskyselyiden tulokset

Taulukossa 6.2 on esitetty vuonna 2025 lähetettyjen liittymishalukkuuskyselyjen lukumäärät, vastausprosentit sekä liittymishalukkuusprosentit johonkin verkostoon. Kuvassa 6.1 on esitetty vastausten hajonta alueittain.

Taulukko 6.2 Liittymishalukkuuskyselyn 2025 vastausprosentit ja vastausten perusteella lasketut liittymishalukkuusprosentit

Alue	Taajama	Asukasmäärä	Lähetettyjen liittymishalukkuuskyselyiden määrä	Vastausprosentti %	Liittymishalukkuus johonkin verkostoon (vastausta)
Katriina	on	77	35	69	46

Kyselyn vastausprosentti oli hieman vajaa 70 %, joten aineistosta voidaan tehdä suuntaa antavia päätelmiä siitä, kuinka suuri osuus kiinteistöistä lopulta liittyy velvollisuuden tai halukkuuden perusteella. On luultavaa, että liittymisestä kiinnostuneet ovat vastanneet kyselyyn kannustaakseen verkoston rakentamiseen. Toisaalta kyselyyn ovat luultavasti jättäneet vastaamatta ne, joiden jätevesijärjestelmät eivät täytä ympäristönsuojelulain vaatimuksia. Alhainen liittymishalukkuus ei ole kuitenkaan peruste jättää turvaamatta kiinteistöille tarpeellisia vesihuollon palveluita, mikäli muut vesihuoltolain mukaiset syyt niitä edellyttävät. Kukaan kyselyyn vastanneista ei raportoinut ongelmista talousveden riittävydessä tai määrässä.

Taajamassa liittymisvelvollisuus koskee kaikkia rakennettuja kiinteistöjä. Velvollisuudesta on mahdollista saada vapautus, jos vesihuoltolaissa mainitut vaatimukset täyttyvät.

6.3 Vertailukustannukset

Taulukko 6.2 Arvioidut verkostopituudet ja kohteiden toteuttamisen vertailukustannukset.

Kohde	Runko- linja [m]	Alueen sisäinen verkosto [m]	Investoinnin vertailukustan- nus [€]	Investoinnin vertailukus- tannus [€/vakitui- nen asukas]	Investoinnin vertailukus- tannus [€/ar- vioitu liit- tyjä]
Katriina	0	1 800	1 260 000	16 360	49 100
Luhtaanmäki	4 900	3 100	5 600 000	44 100	132 000

Taulukossa 6.2 esitetyt verkostopituudet on määritetty arvioimalla alueelle tulevan runkojohdon pituus sekä alueen sisäinen verkostopituus. Kustannusarviot on päivitetty aikaisemmasta ja nyt niissä on käytetty vertailukustannuksena hintaa 700 €/m, joka pohjautuu HSY:n investointiohjelmia varten määritettyihin tietoihin aiemmin toteutuneista ja arvioiduista keskimääräisistä kustannuksista Espoossa ja Vantaalla per verkostometri (Pakankylä 2020, Mustanpuro 2020, Reuna 2016).

6.4 Toteuttamiskelpoisuuden arviointi

Toteuttamiskelpoisuus arvioitiin olemassa olevien liittymishalukkuustietojen, alueen kaavoitus-tilanteen, aluetta koskevien suunnitelmien sekä joidenkin erityispiirteiden perusteella seuraavasti. Pisteytyksen ja priorisointiarvon laskennan jälkeen korkeimmat priorisointipisteet saaneiden alueiden (Taulukko 6.1) asemaa arvioitiin kaavoituksen ja muiden suunnitteilla tai käynnissä olevien hankkeiden suhteen. Näiden perusteella alueille laskettiin hankkeiden vertailukustannukset (Taulukko 6.2).

Vantaan kaupunki ja HSY tulivat siihen tulokseen, että sekä Katriinan että Luhtaanmäen keskistetty vesihuolto jätetään tässä vaiheessa toteuttamatta. Alueilla ei viimeisimmän tiedon mukaan ole vesihuoltolain 6 §:n mukaista järjestämisvelvollisuutta. Alueiden tilanne arvioidaan uudelleen seuraavan kehittämissuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Paikkatietoanalyysin perusteella Vantaalla on alle 90 pohjavesialueella tai ranta-alueella olevaa toiminta-alueiden tai vesiosuuskuntien ulkopuolista asuinkiinteistöä. Vuonna 2004 oli arvioitu tällaisten kiinteistöjen määräksi vielä noin 900. Luhtaanmäen alueella liittyjäkohtaiset kustannukset ovat hyvin korkeat, ja katsottiin, että alueen toteutettavuus ei ole perusteltua, koska merkittävästi edullisemmalla kustannustasolla voidaan toteuttaa jo hyvät kiinteistökohtaiset vesihuoltoratkaisut, ja osalla kiinteistöistä on jo lainmukaiset järjestelmät. Muut haja-asutusalueiden asukaskeskittymät jäivät priorisoinnissa hyvin alhaisille pisteille, ja niiden keskitetyn vesihuollon kannattavuus on alhaisen tiheyden takia erittäin kannattamatonta kustannussyistä. Siten näiden alueiden keskitettyä vesihuoltoa ei ole perusteltua toteuttaa nykyisillä asukasjoukon, terveydellisten tai ympäristönsuojelullisten syiden perusteella. Monilla alueilla hajautetut järjestelmät ovat jo nyt lainmukaisia. Asukkailta ei ole tullut palautetta kaupungin suuntaan talousvesi- tai jätevesiongelmista. Siten keskitetyn vesihuollon rakentaminen matalatiheyksisille alueille vaatisi suuria investointeja suhteessa saavutettuun hyötyyn. Kiinteistökohtaisiin ratkaisuihin on saatavilla nykyisin moderneja, ympäristöystävällisiä jätevesien käsittelymenetelmiä, kuten pienpuhdistamoja ja kuivakäymälöitä. Liittyjäkohtaiset kustannusarviot ovat jo Katriinassa kiinteistöä kohden erittäin korkeat ja tehokkaat kiinteistökohtaiset ratkaisut voisivat olla taloudellisempia.

7 TOIMENPIDEOHJELMA

7.1 Toimenpideohjelman hanketyypit

Toimenpideohjelma jakautuu kaavoituksen mukaisiin hankkeisiin sekä muihin hankkeisiin. Kaavoituksen mukaiset hankkeet vuoteen 2034 asti on esitetty liitekartalla 1 vesihuollon kaavoituksen mukaisina laajenemisalueina, täydennysrakentamisolueina sekä pitkän aikavälin laajenemisalueina, joiden toteuttamisajankohta voi olla suunnitelmakauden 2025–2034 jälkeen. Hanketyyppejä on kuvattu alla tarkemmin:

- Vesihuollon kaavoituksen mukaiset laajenemisalueet ovat kohteita, joiden toteuttaminen edellyttää vesihuoltoverkostojen rakentamista alueille tai olemassa olevien vesihuoltoverkostojen merkittäviä muutostöitä.
- Täydennysrakentamisolueet ovat kohteita, joissa vesihuolto on jo valmiina, mutta alueiden rakentuminen kasvattaa alueen vedenkulutusta ja jätevesivirtaamaa, mikä saattaa edellyttää olemassa olevan verkoston vahvistamista.
- Pitkän aikavälin laajenemisalueet ovat kohteita, joiden ajankohta on avoin, ovat alueita, joille vesihuollon toteuttamisaikataulu on avoin ja riippuu esimerkiksi kaavoituksen etenemisestä. Rakentamisajankohta voi olla vasta suunnitelmakauden (2025–2034) jälkeen. Alueiden toteuttamisaikataulu voi riippua esimerkiksi yleiskaavoituksesta.

Kaavoituksen mukaiset hankkeet on käsitelty kohdissa 7.2 Asumisen ja työpaikkojen kohdealueet sekä 7.3 Pitkän aikavälin laajenemisalueet.

Muut kuin kaavoituksen mukaiset hankkeet koostuvat vuoteen 2034 mennessä toteutuvista haja-asutusalueiden ja asemakaava-alueiden ulkopuolisten alueiden vesihuollon rakentamishankkeista sekä selvityksistä. Muut hankkeet on käsitelty kohdissa 7.4 Vesihuollon kehittämisalueet ja 7.5 Vesihuollon selvitysalueet.

7.2 Asumisen ja työpaikkojen kohdealueet

Asumisen ja työpaikkojen rakentamisen sijoittuminen on esitetty vesihuollon kaavoituksen mukaisina laajenemisalueina sekä täydennysrakentamisolueina (liite 1). Arvioidut asukasmäärät vuosille 2025–2033 on esitetty suuralueittain taulukossa 7.1.

Vesihuoltoverkostot rakennetaan vesihuollon kaavoituksen mukaisille laajenemisalueille niiden asemakaavoituksen jälkeen kaupungin määrittämässä aikataulussa muun infran rakentamisen yhteydessä. Osassa vesihuollon kaavoituksen mukaisiksi laajenemisalueiksi nimetyissä kohteissa voi olla jo vesihuoltoverkosto, mutta kaavan mukaisen maankäytön toteuttaminen edellyttää merkittäviä muutostöitä vesihuoltoverkkoon. Täydennysrakentamisolueet ovat kohteita, joiden asemakaavan mukaisen maankäytön toteuttaminen ei edellytä laajamittaista vesihuoltoverkostojen uudisrakentamista alueelle. Alueiden toteuttaminen voi kuitenkin olla vaikutuksia HSY:n vedenjakelu- ja jäteveden vastaanottokapasiteettivarauksiin kyseisellä tai muilla verkostoalueilla.

Taulukko 7.1 Vantaan kaupungin asukasennuste suuralueittain.

Suuralue	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
1 Myyrmäki	125 837	127 599	128 146	128 921	130 686	132 446	134 159	135 491	137 088
2 Kivistö	39 035	41 215	43 371	45 095	46 429	47 942	49 529	51 523	53 407
3 Aviapolis	44 763	46 507	48 662	50 961	53 106	54 459	56 064	57 888	59 587
4 Tikkurila	101 564	103 207	104 573	105 907	107 621	109 447	111 193	112 466	113 650
5 Koivukylä	65 193	65 858	66 532	67 394	68 065	68 781	69 009	69 167	69 231
6 Korso	61 519	61 955	62 682	63 480	63 865	64 345	65 043	65 644	66 215
7 Hakunila	63 737	64 430	65 641	66 666	67 430	68 137	69 253	70 759	72 153
Yhteensä	501 649	510 772	519 608	528 424	537 201	545 557	554 251	562 937	571 333

7.3 Pitkän aikavälin rakentamisalueet

Eri puolilla Vantaata on tunnistettu alueita vesihuollon pitkän aikavälin rakentamisalueiksi, mutta ne toteutuvat todennäköisesti vasta suunnitelmakauden jälkeen (liite 1). Liitekartassa esitetyt aluerajaukset perustuvat kaavoituksen haastatteluihin syksyllä 2024. Näiden alueiden maankäyttö etenee todennäköisesti aikaisintaan 2034 jälkeen.

7.4 Vesihuollon kehittämisalueet

Vesihuoltoverkostoja laajennetaan HSY:n toimesta muille kuin asemakaavoitetuille alueille tämän kehittämissuunnitelman määrittämässä alustavassa aikataulussa niille määritettyjen investointivarojen puitteissa. Aikataulu voi muuttua, mikäli arvioidut investointikustannukset muuttuvat merkittävästi tässä työssä arvioidusta. Toteutuksen edellytys on lisäksi se, että alueen kiinteistöjen liittymishalukkuus tai lain velvoittama liittymismäärä on riittävän suuri. Alhainen liittymishalukkuus ei ole peruste jättää turvaamatta kiinteistöille tarpeellisia vesihuollon palveluita, mikäli muut vesihuoltolain mukaiset syyt niitä edellyttävät.

HSY:n 10 vuoden investointiohjelmassa varataan tietty budjetti pääkaupunkiseudun vesihuollon kehittämishankkeisiin, joilla tarkoitetaan haja-asutusalueiden, kylämaisten taajamien ja vastaavien alueiden vesihuollon toteuttamista. Vuosille 2025–2034 vesihuollon kehittämishankkeiden investointibudjetti Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kohteisiin on 1,5 M€ vuodessa. Vuosien 2025–27 määrärahat käytetään Reunan alueen rakentamiseen.

Alueet, joille vesihuolto suunnitellaan toteutettavan HSY:n toimesta suunnitelmakauden aikana, on nimetty vesihuollon kehittämisalueiksi. Vesihuollon kehittämisalueiksi on valittu alueet, joilla on tunnistettu suurin tarve vesihuollolle eli joiden priorisointiarvo on suurin. Vesihuollon tarve on arvioitu ja priorisointiarvo on laskettu suunnitelman luvussa 6 esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Lista vesihuollon kehittämisalueista on muodostettu järjestämällä kaikki priorisoinnissa mukana olleet HSY:n alueen kohteet priorisointiarvon mukaiseen järjestykseen ja valitsemalla priorisointiarvon mukaisessa järjestyksessä toteutuskelpoiset kohteet, joiden vesihuolto voidaan toteuttaa HSY:n suunnitelmakaudelle varaamalla investointivaroilla. Hankkeiden alustava toteuttamisaikataulu on määritelty HSY:n investointiraamin puitteissa.

Vantaalla sijaitsevat vesihuollon kehittämisalueet, niiden priorisointiarvo, toteuttamisen vertailukustannukset sekä alueen asukasmäärä on esitetty taulukossa 7.2. Vantaan vesihuollon kehittämisalueiden sijainti on esitetty liitteessä 1. Kartalla esitetyt aluerajaukset ovat suuntaa

antavia. Hankealue ja kustannusarvio täsmentyvät tarkempien suunnitelmien laatimisen yhteydessä.

Taulukko 7.2 Vantaan vesihuollon kehittämisalueet vuosille 2025–2030. Reunan toteutus jatkuu vuodelle 2026.

Priorisointiarvo	Alueen nimi	Investoinnin vertailukustannus [€]	Vertailukustannus [€/arvioitu liittynä]	Arvio rakentamisajankohdasta	Asukkaita [as]
Ei priorisoitu 2024, toteutus kesken	Reuna	2 000 000*		-2026	
YHTEENSÄ		2 000 000			

*jäljellä oleva kustannus

Kaikki kehittämisalueet sijaitsevat taajamassa (YKR-taajama 2014). Siten alueiden kiinteistöt kuuluvat vesihuoltolain 10 §:n mukaisen liittämismääräyksen piiriin sen jälkeen, kun alueet on sisällytetty HSY:n toiminta-alueeseen.

Reuna

Kaupunki on toteuttanut kevyenliikenteen väylän Riipilään, jonka yhteydessä rakennettiin Riipilän alueen vesihuolto. Reunan alueen vesihuolto on sovittu toteutettavaksi Riipilän alueen vesihuollon toteuttamisen jälkeen.

Muiden alueiden mahdollista vesihuollon toteuttamista arvioidaan vesihuollon kehittämissuunnitelman seuraavan päivityksen yhteydessä. Vesihuollon kehittämisalueiden HSY:n keskitetyn vesihuollon toteuttamista edellyttää alueen asukkaiden riittävä liittymismäärä ja sen lisäksi muilta liittymismäärä. Alhainen liittymismäärä ei ole kuitenkaan peruste jättää turvaamatta kiinteistöille tarpeellisia vesihuollon palveluita, mikäli muut vesihuoltolain mukaiset syyt niitä edellyttävät. Alueiden toteuttamista suunniteltaessa otetaan huomioon mahdollisesti sovellettavaksi tulevat liittämismääräyksen lievennykset taajaman ulkopuolisilla alueilla (vesihuoltolaki 10 §). Tässä suunnitelmassa esitetyt vesihuollon kehittämisalueet sijaitsevat lähes kokonaisuudessaan taajamassa.

Mikäli jatkosuunnittelun aikana selviää, että jonkin alueen toteutuksen investointikustannus nousee merkittävästi tässä työssä arvioidusta, tarpeellisia sijoituslupia linjoille ei saada tai ilmaantuu muita käytännön ongelmia, voivat nämä seikat vaikuttaa hankkeen aikatauluun ja rakentamispäätökseen.

7.5 Vesihuollon selvitysalueet

Vesihuollon asutuksen selvitysalueita ei nimetty. Aiemmin selvitysalueena olleen Rosenlundin alueelle parhaillaan rakennetaan vesihuoltoa. Laurintien alueelle on aiemmin selvitetty asemakaavoituksen edellytyksiä, mutta se ei jatkunut. Muilla tavoin aluetehokkuus on jäämässä

niin alhaiseksi, ettei edellytyksiä keskitetylle vesihuollolle ole. Myös priorisointianalyysi tukee tätä.

Selvitysalueeksi tunnistettiin tällä kertaa Vt3 raskaan liikenteen palvelualue, jota kehitetään Luoteis-Vantaalle Nurmijärven rajalle. Vesihuollon järjestämistä selvitetään todennäköisesti Nurmijärven puolelta. Palvelualue, jossa on vesihuollon tarve, tulee liikennealueelle, ja Vantaan puolelle kaavoitetaan raskaan liikenteen pysäköintialuetta palvelualueen viereen. Pysäköintialueelle ei tunnistettu vesihuollon tarvetta.

8 VESIHUOLLON KEHITTÄMISEN VAIKUTUKSET

Vesihuoltoverkostojen rakentamisella asemakaavoitukseen perustuvilla vesihuollon rakentamisalueilla tuetaan Vantaan kaupungin tavoitteiden mukaista yhdyskuntarakenteen hallittua kehittymistä ja kasvua. Muilla verkostohankkeilla parannetaan vedenjakelun toimintavarmuutta sekä lisätään verkostojen kapasiteettia kasvavan asukasmäärän tarpeisiin.

Asuntojen rakentamista vesihuollon kehittämisalueille säätelee voimassa oleva yleiskaava, jossa on määritelty lisärakentamisen mahdollisuudet. Vesihuollon rakentaminen alueille voi lisätä niiden kiinnostavuutta asuinpaikkana ja siten se voi luoda painetta alueiden asemakaavoittamiseksi.

Talousveden riittämättömyydestä sekä sen laatuongelmista kärsivillä alueilla vedenjakeluverkon rakentaminen parantaa ihmisten elinolosuhteita ja pienentää huonolaatuisesta talousvedestä aiheutuvia terveyshaittoja. HSY:n viemäriverkoston laajentamisella pienennetään paikallisia jätevesistä aiheutuvia ympäristöhaittoja ja parannetaan jätevedenkäsittelyn tasoa. Samalla pyritään vähentämään Vantaanjokeen sekä arvokkaisiin puroympäristöihin kohdistuvaa jätevesikuormitusta.

Vesihuollon kehittämisalueiden liittämällä HSY:n toiminta-alueeseen on taloudellisia vaikutuksia sekä HSY:lle että alueen asukkaille. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitsevilla kiinteistöillä on liittymisvelvollisuus vesihuoltolaitoksen verkostoihin. Liittymisvelvollisuus ei ole voimassa taajaman ulkopuolisilla alueilla, mikäli kiinteistön vesihuoltolaitteisto täyttää lainsäädännön vaatimukset ja se on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen vahvistamista. HSY:n on varmistettava alueelta riittävä liittymämäärä, jotta se pystyy toimittamaan alueelle vesihuollon palvelut kohtuullisin kustannuksin. Kiinteistön omistajien tai haltijoiden vesihuollon kustannukset voivat nousta, kun kiinteistö liitetään HSY:n vesihuoltoverkostoihin. Samalla kuitenkin vesihuollon laatu ja toimintavarmuus paranevat.

Vesihuollon selvitysalueille asetettujen toimenpiteiden avulla pyritään edistämään alueiden vesihuollon toteuttamista.

Vesihuoltoverkostojen rakentamisesta aiheutuvat haitat ovat vähäisiä ja väliaikaisia. Verkostot pyritään sijoittamaan olemassa olevan infran läheisyyteen, kuten teiden varsille. Näin minimoidaan haitat ja helpotetaan verkostojen kunnossapitoa.

9 TIEDOTTAMINEN JA SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN

9.1 Tiedottaminen

Vesihuollon kehittämissuunnitelmasta tiedotetaan kahdessa vaiheessa: työn valmistuessa ja kun suunnitelma on hyväksytty.

Jäsenkunnat asettavat kaupunkikohtaiset kehittämissuunnitelmansa yleisesti nähtäville, sekä pyytävät niistä lausunnot valvontaviranomaisilta, alueellaan toimivilta vesihuoltopalveluiden tuottajilta ja muilta tarpeellisilta toimijoilta.

Vantaan vesihuollon kehittämissuunnitelma asetetaan nähtäville Vantaa-infoissa ja kaupungin verkkosivuilla ja lähetetään lausunnoille naapurikunnille (Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula), Länsi-Keimolan Vesiosuuskunnalle, Vestran vesiosuuskunnalle, Sotungin vesiosuuskunnalle, Kesäkylä Koivikko Oy:lle, Leppäkorven vesiosuuskunnalle, Pirttiranta Oy:lle ja Sofielundin vesiosuuskunnalle, kaupungin terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaisille sekä nykyiselle valvovalle viranomaiselle Etelä-Savon ELY-keskukselle.

Vantaan vesihuollon kehittämissuunnitelman hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Valmis vesihuollon kehittämissuunnitelma julkaistaan Vantaan kaupungin internetsivuilla.

HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma lähetetään lausunnoille pääkaupunkiseudun kunnille, nykyiselle valvovalle viranomaiselle Etelä-Savon ELY-keskukselle, Uudenmaan liitolle, Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle ja Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitos -kuntayhtymälle. Sen hyväksyy HSY:n hallitus ja se asetetaan HSY:n internet-sivuille.

9.2 Suunnitelman toteutumisen seuranta ja päivitys

HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain KT-seurantaryhmässä. Suunnitelmakauden puolivälissä järjestetään kehittämisseminaari, jossa seurantaan osallistuvat kaikki suunnitteluryhmien jäsenet. HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma päivitetään neljän vuoden välein eli samassa rytmissä kaupunkikohtaisten suunnitelmien kanssa.

